

1. Cele Programu i przedsięwzięcia planowane do realizacji

W konstrukcji Programu wyróżniono zadania podstawowe integralnie związane z tworzeniem i rozwijaniem krakowskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zadania komplementarne pozostające w obszarze standardowych działań adresowanych do osób doznających przemocy. Z uwagi na długofalowy charakter Programu oraz wymiar planowania finansowego przyjęto, iż zakres realizacji zadań oraz wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań podstawowych będą rokrocznie aktualizowane. Takie rozwiązanie umożliwi modyfikowanie zaplanowanych przedsięwzięć i implementację nowych rozwiązań adekwatnie do identyfikowanych potrzeb oraz zmieniającej się rzeczywistości.

Cel nadrzędny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miejskiej Kraków (pełne brzmienie celu znajduje się na str. 40 w postaci Deklaracji wyników Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2024-2030)

Cele szczegółowe:

I Aktywne i skuteczne współdziałanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych:

I.1 Zadanie podstawowe: funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Obsługa organizacyjno-techniczna i finansowa Zespołu Interdyscyplinarnego MOPS/PRZ/01	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS)	6 posiedzeń Zespołu	6 000 zł

I.2 Zadanie komplementarne: realizacja procedury „Niebieskie Karty”

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz przerwania przemocy domowej MOPS/OBA MOPS/PRZ/01 Plany jednostek publicznych – MCPU, UMK	- KMP; - ochrona zdrowia; - oświata - MOPS; - MKRPA	1 460 wszczętych procedur „Niebieskie Karty”
		- Policja – 49%
		- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 31%;
		- ochrona zdrowia – 5%;
		- oświata – 14%;
		- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 %.
		1 800 powołanych grup diagnostyczno-pomocowych
		6 844 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych
		Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie karty” – 1 780
		Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” – 4 860

Przewidywane rezultaty dla celu I w ujęciu rocznym:

1) Zaangażowanie przedstawicieli wszystkich instytucji niezbędnych do udzielenia pomocy rodzinie dotkniętej przemocą domową – wskaźniki realizacji celu:

- liczba instytucji, które wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego – 9;
- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – 6;
- liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych – 6 844;

Opis realizacji działań:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Tryb oraz sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej został określony w Uchwale nr CXV/3087/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 lipca 2023 roku. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej został powołany Zarządzeniem nr 2634/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z 12 września 2023 roku. Zespół tworzą przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Pracami Zespołu kieruje Przewodniczący Zespołu interdyscyplinarnego. Ze względu na zasięg terytorialny Gminy, członkowie Zespołu wybrali 10 Zastępców Przewodniczącego. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy: tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; integrowanie i koordynowanie działań podmiotów zobowiązanych do ich wykonywania; diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”; kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

2. Procedura „Niebieskie Karty”

Przedstawiciele Policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych (zatrudnieni na stanowisku psycholog, pedagog, terapeuta) są uprawnieni do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”. Analiza danych dotyczących wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” wskazuje, że największą liczbę procedur w przypadku Gminy Miejskiej Kraków wszczynają przedstawiciele Policji oraz MOPS. Zainicjowanie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. W każdym przypadku wszczęcia procedury powoływana jest grupa diagnostyczno-pomocowa, w skład której obligatoryjnie wchodzi pracownik socjalny MOPS oraz funkcjonariusz Policji. Skład grupy może zostać poszerzony w zależności od specyfiki sytuacji życiowej osoby doznającej przemocy domowej i identyfikowanych potrzeb. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej. Wówczas, przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, prowadzone są przez grupę diagnostyczno-pomocową działania monitorujące. Grupa może również zdecydować o braku zasadności podejmowania działań, w sytuacji, w której w toku podjętych czynności nie potwierdzono występowania przemocy domowej.

II Zwiększenie dostępności i skuteczności form pomocy dla osób doznających przemocy domowej z uwzględnieniem specyfiki potrzeb osób zależnych (dzieci, osoby z niepełnosprawnością, seniorzy)

II.1 Zadanie podstawowe: prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW)

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Udzielanie osobom doznającym przemocy kompleksowego wsparcia w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz bytowym MOPS/PRZ/19	- MOPS; - SOW.	- liczba osób korzystająca ze schronienia - 90	758 000 zł
		- liczba osób korzystająca z pomocy ambulatoryjnej - 470	
		- liczba osób dorosłych objętych wsparciem - 425	
		- liczba dzieci objętych wsparciem - 45	

II.2 Zadanie podstawowe: praca socjalna, przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej osobom/rodzinom doznającym przemocy

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób/rodzin doznających przemocy domowej MOPS/OBA	- MOPS	Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną z uwagi na problem przemocy domowej- 1 778	4 738 000 zł
Wsparcie finansowe rodzin doznających przemocy MOPS/UBO/01		Liczba rodzin objętych pomocą finansową - 250	2 712 000 zł

II.3 Zadanie komplementarne: zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom zależnym doznającym przemocy domowej (dzieci, osoby z niepełnosprawnością, seniorzy)

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki 2025- zakres realizowanego zadania
Ochrona osób zależnych przed doznawaniem przemocy domowej MOPS/OBA	- MOPS	Liczba sporządzonych indywidualnych planów pomocy i bezpieczeństwa – 2 800
		Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w przypadku rodzin z dziećmi - 750
		Liczba rodzin objętych procedur „Niebieskie Karty”, korzystających z usługi asystenta rodziny – 250
		Liczba dzieci, którym pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową - 20
		Liczba „Niebieskich Kart”, w których osoby starsze są wskazane jako osoby doznające przemocy - 250
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w ramach procedury „Niebieskie Karty” - 50

II.4 Zadanie komplementarne: zapewnienie poradnictwa i terapii dla osób/rodzin doświadczających przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Świadczenie poradnictwa rodzinnego psychologicznego i prawnego dla osób/rodzin doświadczających przemoc domowej MOPS/PRZ/19 MOPS/PRZ/08	- MOPS; - SOW; - OPiTR.	Liczba Ośrodków - 3
		Liczba porad – 960
		Liczba osób – 470

II.5 Zadanie komplementarne: realizacja zadań z zakresu interwencji kryzysowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Podejmowanie interwencji z uwagi na występowanie przemocy domowej Plan finansowy OIK (OIK/PJB)	-OIK;	Liczba interwencji z uwagi na przemoc domową- 1 400

II.6 Zadanie komplementarne: wzmacnianie i wspieranie osób doznających przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Realizacja grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz grupy terapeutycznej dla dzieci Plan finansowy OIK (OIK/PJB) MOPS/PRZ/01 MOPS/PRZ/19	-MOPS; - OIK; - SOW.	Liczba osób dorosłych –60
		Liczba dzieci biorących udział w grupie terapeutycznej –40
		Liczba grup –3

Przewidywane rezultaty dla celu II w ujęciu rocznym.

- 1) Wzrost kompetencji osób doznających przemocy domowej w zakresie poszukiwania pomocy instytucjonalnej w sytuacji zaistnienia przemocy - wskaźniki realizacji celu:
 - odsetek osób, które na skutek podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” deklarują wzrost poczucia bezpieczeństwa, poziomu wiedzy dotyczącej poszukiwania stosownej pomocy w sytuacji przemocy domowej – 70% respondentów badań ankietowych;
 - liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie interwencji kryzysowej – 770.
- 2) Wzrost poczucia bezpieczeństwa, poziomu wiedzy na temat mechanizmów przemocy oraz motywacji do korzystania z dostępnych form wsparcia i pomocy u osób doznających przemocy domowej poprzez uczestnictwo w grupach wsparcia – wskaźniki realizacji celu:
 - liczba osób, które w wyniku uczestnictwa w grupie wsparcia deklarują nabycie kompetencji radzenia sobie z pojawiającym się zagrożeniem przemocą domową- 58
 - liczba osób, które ukończyły cykl spotkań grupy wsparcia – 30
- 3) Poprawa funkcjonowania osób doznających przemocy domowej – wskaźniki realizacji celu:
 - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, gdzie przemoc ustała - 800;
 - liczba opracowanych indywidualnych planów pomocy i bezpieczeństwa dla osoby doznającej przemocy domowej – 2 800;
 - liczba osób korzystających ze schronienia oraz pomocy w placówkach wsparcia w sytuacji doświadczania przemocy domowej – 100;
 - liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej w MOPS – 250.

Opis realizacji działań:

1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW)

Świadczenie kompleksowej pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy w formie ambulatoryjnej oraz całodobowej. W zakresie interwencyjnym SOW zapewniać będzie schronienie osobom doznającym przemocy domowej bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia. Pracownicy merytoryczni udzielać będą natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej. W zakresie terapeutyczno-wspomagającym, z osobą doznającą przemocy zostanie opracowany indywidualny plan pomocy uwzględniający: potrzeby, cele, metody i czas pomocy. SOW będzie wspierać osoby doznające przemocy poprzez udzielenie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, prowadzenie grupy wsparcia lub grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej, prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osoby doznającej przemocy domowej oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc, udzielenie konsultacji wychowawczych.

2. Poradnictwo i terapia

Poradnictwo i terapia dla mieszkańców Krakowa doznających przemocy domowej będzie dostępne w Ośrodku Interwencji Kryzysowej (OIK) oraz w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW). Usługi w tym zakresie będą również wykonywane w ramach zadań zleconych przez Gminę Miejską Kraków podmiotom niepublicznym.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej realizowana będzie pomoc psychologiczna ukierunkowana na przezwyciężenie kryzysu oraz w zakresie wsparcia emocjonalnego, nauki umiejętności społecznych, motywowania do podjęcia stosownej terapii i leczenia.

3. Interwencja kryzysowa

Zgodnie z art. 47 ustawy o pomocy społecznej „interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W Krakowie całodobowo działają dwie placówki udzielające pomocy w formie interwencji kryzysowej oraz całodobowego schronienia dla osób pozbawionych schronienia na skutek przemocy domowej. Są nimi Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW) oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK).

OIK, ul. Radziwiłłowska 8b, udziela całodobowo pomocy psychologicznej osobom doznającym przemocy domowej. Pomoc psychologiczna odbywa się w formie kontaktu indywidualnego o charakterze interwencyjnym, a w razie potrzeby terapeutycznym.

W OIK świadczona jest pomoc psychologiczna również w skrajnych formach przemocy, związanych m.in. z gwałtami małżeńskimi, zabójstwem na tle zachowań agresywnych w rodzinie, w sytuacji nadużycia seksualnego dziecka. Proponowana pomoc związana jest z terapią zaburzeń pourazowych.

W uzasadnionych przypadkach Ośrodek zabezpiecza osoby doznające przemocy domowej poprzez zaoferowanie tymczasowego schronienia w Hostelu OIK. Ośrodek dysponuje 14 miejscami, które przeznaczone są dla kobiet z dziećmi, które doznają przemocy domowej oraz osób, które znajdują się w sytuacji kryzysowej czasowo uniemożliwiającej pobyt w środowisku rodzinnym.

OIK prowadzi również Krakowski Telefon Zaufania czynny codziennie w godzinach 16-21.

4. Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej jest formą pomocy skierowaną do osób, które doświadczają lub doświadczają przemocy. Członkowie grupy poprzez uczestnictwo w spotkaniach będą świadczyć sobie wzajemne wsparcie i pomoc, mając możliwość relacjonowania własnych doświadczeń sytuacji przemocy, dzielić się użytecznymi informacjami, jednocześnie nawiązując kontakt z innymi osobami mającymi podobne przeżycia. Grupy wsparcia będą prowadzone przez pracowników MOPS, OIK, SOW lub organizowane we współpracy powyższych instytucji. Grupa wsparcia będzie miała charakter otwarty, tzn. na każdym etapie będą mogli dołączać nowi uczestnicy.

5. Praca socjalna i usługa asystenta rodziny

Pracownicy socjalni MOPS realizują pracę socjalną z osobami doznającymi przemocy i ich rodzinami. Prowadzone w jej ramach oddziaływanie mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa, rozwiązywanie problemów związanych z przemocą domową oraz niesienie pomocy w zmianie funkcjonowania rodziny, w taki sposób, by jej członkowie mogli żyć w środowisku wolnym od przemocy.

Za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć także małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej. W związku z tym, w przypadku rodzin z dziećmi, w których dochodzi do przemocy dokonywana jest analiza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na tej podstawie rodzina może zostać objęta usługą asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni w toku podejmowanych oddziaływań mogą również prowadzić rozmowy o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc o możliwościach podjęcia leczenia, terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

6. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku

Na mocy przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Taką decyzję pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa. Możliwość odizolowania dziecka od osób stosujących przemoc domową ma kluczowe znaczenie z perspektywy ochrony dzieci.

7. Grupa terapeutyczna dla dzieci

Grupa terapeutyczna dla dzieci doświadczających przemocy domowej to forma pomocy skierowana do dzieci, które bezpośrednio doświadczyły przemocy domowej lub były jej świadkami. Celem oddziaływań kierowanych do dzieci będzie podniesienie świadomości problemu przemocy domowej, zmniejszenie ryzyka dziedziczenia i powielania zachowań przemocowych, zwiększenie kompetencji społecznych, kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, umiejętności nazywania i wyrażania uczuć.

W ramach spotkań grupy uczestnicy podejmą pracę nad własnymi emocjami, rozumieniem swoich przeżyć, nauczą się reagować na sytuacje przemocy domowej, wyrażać adekwatnie własne emocje oraz komunikować się bez przemocy. Oddziaływania grupowe pomogą dziecku w nabywaniu umiejętności dobrego kontaktu interpersonalnego, przełamania izolacji społecznej i poczucia wyobcowania. Ta forma pomocy wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, poczucie kontroli nad przebiegiem wydarzeń oraz będzie uczyła radzenia sobie ze stresem i agresją.

III Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc domową

III.1 Zadanie podstawowe: powstrzymanie osób stosujących przemoc domową od krzywdzenia bliskich

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego, psychologiczno- terapeutycznego skierowanego do osób stosujących przemoc domową OIK/PJB	- MOPS; -OIK	Liczba osób uczestniczących – 50	65 000 zł
		Liczba osób, która ukończyła program – 38	
		Liczba spotkań grupowych w ramach Programu - 55	
		Liczba spotkań indywidualnych w ramach Programu – 200	

III.2 Zadanie komplementarne: działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowane do osób stosujących przemoc domową

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Inicjowanie działań mających na celu powstrzymanie przemocy poprzez korekcję zachowania osoby stosującej przemoc domową MOPS/OBA Plany jednostek publicznych – UMK, MCPU	Zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno-pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – D” - 850
		Liczba osób stosujących przemoc domową zobowiązanych i skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub w programie psychologiczno-terapeutycznym - 50
		Liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia w przypadku uporczywego uchylania się od uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub w programie psychologiczno-terapeutycznym - 10
		Liczba wniosków do MKRPA w sprawie leczenia osoby z problemem alkoholowym, która stosuje przemoc - 180
		Liczba osób stosujących przemoc – 2 500

Przewidywane rezultaty dla celu III w ujęciu rocznym:

Zmiana zachowania i prezentowanych postaw w zakresie przemocy domowej przez osoby stosujące przemoc na zachowania nie powodujące krzywdy członków rodziny – wskaźniki realizacji celu:

- stosunek liczby osób, które ukończyły pełen cykl spotkań Programu korekcyjno-edukacyjnego lub psychologiczno-terapeutycznego do liczby osób, które rozpoczęły uczestnictwo w Programie– 3/4;
- liczba zrealizowanych spotkań w ramach Programu korekcyjno-edukacyjnego, psychologiczno-terapeutycznego – 55;
- liczba indywidualnych spotkań konsultacyjno – diagnostycznych dla osób stosujących przemoc domową– 200;
- liczba wszystkich osób stosujących przemoc domową, które zaprzestały stosowania przemocy domowej– 800.

Opis realizacji działań:

1. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, program psychologiczno- -terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową stanowi realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program korekcyjno-edukacyjny realizowany jest przez OIK. Nadrzędnym celem tego rodzaju oddziaływań jest zmiana zachowań i postaw uczestników, tak aby nabyli umiejętności radzenia sobie bez stosowania przemocy. Standard prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagania kwalifikacyjne wobec prowadzących program określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Stosujący przemoc domową mogą być również kierowani do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym. Jest on skoncentrowany wokół realizacji celów terapeutycznych, która mają sprzyjać zwiększeniu samoświadomości, kształtowaniu umiejętności prospołecznych, relacyjnych i uruchomieniu zmian pozwalających na lepszą adaptację społeczną i optymalny poziom funkcjonowania w życiu codziennym. Zarówno w programie korekcyjno-edukacyjnym, jak i psychologiczno-terapeutycznym mogą uczestniczyć osoby stosujące przemoc domową, u których występuje uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, pod warunkiem zakończenia programu psychoterapii uzależnień. Program psychologiczno-terapeutyczny będzie również realizowany przez OIK, dysponującym kadrą profesjonalistów posiadających kwalifikacje do realizacji omawianego zadania. Standard prowadzenia programów psychologiczno-terapeutycznych oraz wymagania kwalifikacyjne wobec osób prowadzących tego rodzaju programy określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Zarówno program korekcyjno-edukacyjny, jak i psychologiczno-terapeutyczny mogą być realizowane w formie spotkań grupowych i indywidualnych.

2. „Niebieska Karta” – D”

Grupa diagnostyczno-pomocowa, po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową, w jej obecności, dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” ustala dalsze czynności. Stosujący przemoc jest informowany o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej, koniecznych do zrealizowania działań oraz zobowiązany do ich realizacji w celu zmiany swojego postępowania na przykład poprzez udział w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

IV Rozwijanie zaangażowania mieszkańców Krakowa w powstrzymywanie i zapobieganie przemocy domowej

IV.1 Zadanie podstawowe: wzrost wiedzy i świadomości odnośnie zjawiska przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-educacyjnych MOPS/PRZ/01	- MOPS	- Liczba ulotek – 20 000	6 100 zł

IV.2 Zadanie podstawowe: rozwijanie społecznej wrażliwości na zjawisko doznawania przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025- zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Przeprowadzenie kampanii społecznej MOPS/PRZ/01	- MOPS	Liczba spotów – 1	190 000 zł
		Liczba ulotek/broszur/audycji/artykułów prasowych – 30 000	
		Liczba spotkań - 30	
		Liczba konferencji prasowych - 1	

IV.3 Zadanie komplementarne: działania informacyjno – edukacyjne służące upowszechnianiu wiedzy na temat przyczyn, mechanizmów oraz skutków przemocy domowej, jak również form pomocy osobom doświadczającym przemocy

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 - zakres realizowanego zadania
Działania informacyjno – edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej i środowisk zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej MOPS/OBA MOPS/PRZ/01	- MOPS; - SOW; - OIK.	- Liczba spotkań informacyjno – edukacyjnych ze społecznością lokalną - 30;
		- Liczba opracowanych materiałów profilaktycznych – 2 gry profilaktyczne, 10 opowiadań profilaktycznych, 20 kolorowanek, 40 kart pracy, 20 łamigłówek

Przewidywane rezultaty dla celu IV w ujęciu rocznym:

- 1) Nabycie wiedzy o zjawisku przemocy, dostępnych formach pomocy i wsparcia, sposobach reagowania w sytuacji przemocy domowej-
wskaźniki realizacji celu:
 - liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno – edukacyjnych – 300
 - liczba przekazanych materiałów nt. informacji o możliwych formach pomocy, opracowanych materiałów profilaktycznych oraz rozdysponowanych plakatów informujących o realizowanym Programie – 25 000

Opis realizacji działań:

Działania informacyjno – edukacyjne są skierowane do ogółu społeczności mieszkańców Krakowa, w tym instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz krakowian. Dzięki nim możliwe jest informowanie o realizowanym Programie, przekazywanie treści mających na celu uwrażliwienie na zjawisko przemocy domowej oraz informowanie o formach specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania na terenie Krakowa. Działania realizowane będą poprzez:

- 1) prowadzenie w MOPS strony internetowej poświęconej przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków,
- 2) umieszczenie na stronie internetowej MOPS, OIK, SOW, w Portalu Edukacyjnym miasta Krakowa informacji na temat aktywności podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) umieszczanie informacji na temat Programu w mediach,
- 4) organizacja konferencji prasowej podsumowującej działania w ramach Programu,
- 5) kolportaż plakatów i ulotek informacyjnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków,
- 6) przekazywanie informacji na temat Programu instytucjom działającym na terenie miasta m.in.: radom dzielnic, parafiom, placówkom służby zdrowia, placówkom kulturalnym, kościołom i związkom wyznaniowym,
- 7) organizowanie spotkań ze społecznością lokalną (pikniki, spotkania plenerowe, imprezy promujące model relacji wolnych od przemocy),
- 8) organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dla Krakowian,
- 9) organizowanie spotkań informacyjno – edukacyjnych dot. zjawiska przemocy domowej dla zainteresowanych księży z terenu Gminy,
- 10) działalność medialna mająca na celu zwiększanie świadomości społecznej na temat przemocy domowej (udzielanie wywiadów dla lokalnych rozgłośni),
- 11) działania profilaktyczne mające na celu promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W ramach działań informacyjno – edukacyjnych wskazana jest współpraca z jednostkami pomocniczymi Gminy Miejskiej Kraków w celu efektywnego docierania do jak najszerszej grupy odbiorców.

V Zwiększenie kompetencji pracowników instytucji i organizacji w obszarze reagowania w sytuacji przemocy domową

V.1 Zadanie podstawowe: wsparcie specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w zakresie doskonalenia zawodowego

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 -zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Realizacja superwizji dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej MOPS/PRZ/01	- MOPS - OIK	Liczba grup superwizyjnych – 3 Liczba uczestników superwizji - 22	14 900 zł

V.2 Zadanie podstawowe: organizacja szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 -zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych MOPS/PRZ/01	- MOPS	Liczba przeprowadzonych szkoleń - 3 Liczba uczestników - 60	20 000 zł

V.3 Zadanie podstawowe: interdyscyplinarna wymiana doświadczeń i dobrych praktyk

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 -zakres realizowanego zadania	Planowana wysokość środków na realizację działania 2025
Zorganizowanie konferencji o tematyce związanej z przemocą domową MOPS/PRZ/01	- MOPS	Liczba uczestników – 150 Liczba prelegentów - 8	186 000 zł

V.4 Zadanie komplementarne: współpraca między instytucjami realizującymi działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki 2025 -zakres realizowanego zadania
Podejmowanie inicjatyw mających na celu upowszechnianie wiedzy i informacji odnośnie działań interdyscyplinarnych MOPS/OBA MOPS/PRZ/19 Plany jednostek publicznych OIK/PJB	-MOPS, -SOW, - OIK, - inne instytucje realizujące Program.	Liczba utworzonych / zaktualizowanych baz danych - 1; Liczba uczestników oddziaływań informacyjno – edukacyjnych – 80

Przewidywane rezultaty dla celu V w ujęciu rocznym:

Rozwijanie współpracy między instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej– wskaźniki realizacji celu:

- liczba instytucji na terenie Gminy Miejskiej Kraków, reagujących w sytuacji zaistnienia przemocy domowej– 6;
- liczba działań, projektów, inicjatyw realizowanych we współpracy z innymi instytucjami - 3;

- liczba spotkań informacyjno – edukacyjnych, konsultacyjnych zorganizowanych dla innych instytucji – 18;
- liczba szkoleń zorganizowanych dla realizatorów procedury „Niebieskie Karty” - 3;
- liczba uczestników szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych - 60;
- liczba seminariów zorganizowanych dla profesjonalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej- 1;
- liczba uczestników seminariów/konferencji - 150.

Opis realizacji działań:

Realizacja zadania będzie polegała na podnoszeniu świadomości w zakresie zjawiska przemocy wśród przedstawicieli instytucji zobowiązanych do podejmowania działań mających na celu udzielenie stosownej pomocy osobom doznającym przemocy.

Działania będą podejmowane przez wszystkich realizatorów Programu i skierowane będą do przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Mają na celu zacieśnianie współpracy między instytucjami oraz przekazywanie informacji z realizacji Programu. Ponadto mogą mieć charakter spotkań inicjujących lub rozszerzających współpracę w celu wypracowywania propozycji nowych, wspólnych rozwiązań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy domowej i ich rodzinami.

W ramach powyższych działań przewidywane są następujące działania:

- 1) konferencje lub seminaria tematyczne skierowane do przedstawicieli instytucji,
- 2) spotkania informacyjno – edukacyjne dla poszczególnych grup zawodowych m.in: pedagogów, prokuratorów, kuratorów sądowych, lekarzy i pielęgniarek, księży. W czasie spotkań zostaną przedstawione zagadnienia dotyczące zjawiska przemocy domowej, działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków,
- 3) szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- 4) wspieranie wymiany doświadczeń między profesjonalistami,
- 5) promowanie dobrych praktyk w działaniach pomocowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto działające na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków Ośrodki Poradnictwa i Terapii Rodzin (OPiTR) w miarę możliwości będą realizować szkolenia i warsztaty skierowane do profesjonalistów. Celem tych oddziaływań jest poprawa sytuacji dzieci krzywdzonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków przez edukację różnych grup profesjonalistów: kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, policjantów poprzez podniesienie kompetencji uczestników w zakresie diagnozy zjawiska, skutecznej interwencji, rozwijanie umiejętności

praktycznych oraz umiejętności pracy z w sytuacji przemocy domowej.

Wydział Edukacji UMK, realizując Program w ramach swoich kompetencji podejmować będzie działania mające na celu propagowanie obowiązujących wytycznych, procedur, szkoleń, konferencji, informowanie o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy. W jednostkach oświatowych podległych Wydziałowi dystrybuowane będą materiały promujące Program. W celach informacyjnych udostępniony będzie Portal Edukacyjny Miasta Krakowa.

Wydział Edukacji UMK będzie koordynował współpracę Miejskich Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych z innymi instytucjami realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Sukcesywnie będą przekazywane do szkół informacje o konieczności organizowania szkoleń, kampanii informacyjnej dla rodziców, a także o roli szkoły w procedurze „Niebieskie Karty”, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii systemowego wprowadzania tematu przemocy domowej do szkoleniowych rad pedagogicznych. W szczególny sposób uwzględnione zostanie działanie mające na celu zmianę postaw przez dyrektorów szkół w zakresie źle pojmowanej ochrony wizerunku w kontekście uruchamiania procedury „Niebieskie Karty”.

W prowadzonych corocznie szkoleniach dla dyrektorów szkół będzie uwzględniany moduł dotyczący różnych aspektów przemocy domowej.

Ponadto wspierane będą działania systemowe w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej skierowane do dzieci i młodzieży, nauczycieli, psychologów i pedagogów.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy. Kuratorzy będą ściśle współpracować z Policją i instytucjami zaangażowanymi w pomoc osobom pokrzywdzonym oraz sprawcom przemocy. W sprawach związanych z popełnieniem przestępstwa polegającego na użyciu przemocy lub groźby bezprawnej, kuratorzy sądowi będą przysyłać informację o oddaniu skazanego pod dozór do jednostki Policji właściwej ze względu na miejsce stałego pobytu skazanego oraz podejmują ścisłą współpracę w celu ograniczenia zjawiska przemocy domowej. Skutkować to będzie natychmiastową reakcją na ponowne zachowania przemocowe ze strony sprawców oraz udzielaniem pomocy osobom pokrzywdzonym w sytuacji zagrożenia ich życia lub zdrowia.

Kuratorzy będą dążyć do zacieśniania współpracy między poszczególnymi służbami świadczącymi pomoc i zajmującymi się problematyką przemocy domowej oraz do włączania się pracowników Sądu i Prokuratury w akcje i konferencje szkoleniowe mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ograniczanie występowania tego zjawiska na terenie Gminy Miejskiej Kraków.